

Nr 49.

Av herr **Molin**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upptagande av ämnet räkning å fortsättningsskolornas läsordning.

Genom riksdagens beslut den 8 maj 1918 och Kungl. Maj:ts härfpå grundade kungörelse av den 27 augusti samma år ha de nya praktiska ungdomsskolorna eller fortsättningsskolorna kommit till stånd, varigenom vårt lands folkbildning för visso tagit ett stort steg framåt i rätt riktning, då undervisningen i fortsättningsskolan icke blott gjorts obligatorisk utan lagts efter helt praktiska riktlinjer och i »nära anslutning till ortens näringsliv».

Kungl. folkskoleöverstyrelsen har utarbetat förslag till undervisningsplanen för fortsättningsskolan såväl för den s. k. yrkesbestämda som för den allmänna typen, men »meningen är emellertid icke, att hela det innehåll, som finnes upptaget i dessa arbetsplaner, skall genomgås i varje skola. Planerna äro närmast att betrakta som ett förråd, varav den enskilde läraren eller skolan har att göra sitt urval» inom huvudrubrikerna arbetskunskap, medborgarkunskap och modersmål i den yrkesbestämda och medborgarkunskap, modersmål och naturkunnighet i den allmänna fortsättningsskolan.

På skolans schema komma alltså dessa tre ämnen, men här saknas ett, som visserligen är omnämnt i undervisningsplanen men som icke kommer att stå på läsordningen, och det är det viktiga ämnet *räkning*.

Enligt mångas uppfattning bör detta ämne alltid ha sin särskilt givna plats å en skolas läsordning och alltså även i fortsättningsskolan. Det kan helt säkert ha sina praktiska fördelar att icke läraren är för strängt bunden vid för många ämnen å läsordningen, men att överlämna i lärarens godtycke, hur lång tid han vill eller kan använda för matematik, måste anses väl riskabelt.

I den gamla fortsättningsskolan hade ämnet räkning sin bestämt givna plats å schemat med visst antal undervisningstimmar, vilket visade sig gagneligt och nödvändigt, men i den nuvarande ingår visserligen

ämnet i planen men har avförts från schemat, och läraren räknar med barnen i den mån, han anser det behöfligt.

En stor del av vår ungdom får sin undervisning i folkskolor i formen tillhörande BI eller BII, och, fastän man ju här har heltidsläsning, hinner man icke meddela barnen det kunskapsmått, de behöva i matematik, detta till stor del beroende därpå, att barnen ej uppnått den förståndsmognad, som ju är nödvändig, om de skola kunna tillägna sig undervisningen. Ändå sämre ställt blir det naturligtvis i de folkskolor, som hava s. k. halvtidsläsning. I A-skolorna blir väl resultatet något bättre, men även barnen härifrån behöva allt för väl ökade insikter, icke minst i räkning. Nu heter det i planen för fortsättnings-skolorna: »Vidare bör avdelningen om hemmets ekonomi göras utförligare, i det att däri ingående undervisning om viktiga utgifts- och inkomstposter, om besparingar och skuldsättning samt om försäkringar få någon större omfattning i förbindelse med praktiska räkneuppgifter och enkla kurser i bokföring, närmast upptagande hushållsbokföring.» — Ja, visserligen. Men för att barnen skola kunna taga itu med de »praktiska räkneuppgifterna» kräves väl, att de förut rent teoretiskt få nödig undervisning i matematik under härför särskilt anslagen tid.

I våra dagar ställas allt större anspråk på medborgaren, och den, som icke fått tillräckliga kunskaper i matematik, har svårt att i det praktiska livets skiftande förhållanden nöjaktigt kunna reda ut sådana saker, som sätta hans matematiska insikter på prov.

Därför måste detta ämne allt fortfarande få inta en framskjuten plats å schemat i våra skolor och icke minst i vår nuvarande fortsättningsskola och detta senare särskilt med hänsyn till, att barnen då hunnit till den ålder, då de fullt förmå tillägna sig undervisningen i detta ämne. Men vilja vi därför komma till något resultat med räkning i fortsättningsskolan, hjälper det icke med, att ämnet *omnämnes* i undervisningsplanen eller i reglementet och sedan överlämnas åt lärarens godtycke, hur lång tid som skall användas härtill, utan *ämnet räkning måste få en särskild plats å schemat med ett visst antal undervisningstimmar.*

Fortsättningsskolan är i regeln 2-årig med 180 timmar om året, alltså 360 timmar under hela kursen. Om man räknar med att de flesta fortsättningsskolor läsa i 6 veckor med 5 timmar om dagen, blir det 30 timmar i veckan. Då bör man kunna ha räkning minst 1 timme varje dag, vilket blir 6 timmar i veckan och under 6 veckor = 36 timmar. På båda åren bleve det då särskilt räkning i 72 timmar av 360, alltså återstodo ändå ej mindre än 288 timmar för de övriga ämnena.

Med stöd av vad här ovan anförts, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att ämnet räkning måtte upptagas som särskilt undervisningsämne å läsordningen i de nya fortsättningsskolorna av år 1918; och

att denna förordning måtte träda i kraft från och med den 1 januari 1924.

Stockholm den 19 januari 1923.

Carl A. Molin.

I motionens syfte instämma:

<i>Carl Knutsson.</i>	<i>Aug. Månsson, Backa.</i>	<i>Axel Andersson.</i>
<i>K. A. Ryberg.</i>	<i>N. K. Törnkvist, Bjuv.</i>	<i>P. S. Hedlund, Häste.</i>
<i>P. Granath.</i>	<i>A. Norsell.</i>	<i>Helge Bäcklund.</i>
<i>Conrad Jonsson.</i>	<i>Janne Nilsson, Hörby.</i>	<i>Hugo Karlström, Lummelunda.</i>
<i>Carl Jansson.</i>	<i>Carl Lovén.</i>	<i>Ivar Pettersson.</i>
<i>Johan Jönsson.</i>	<i>J. P. Dahlén.</i>	<i>Oscar Osberg.</i>
<i>E. G. Nilsson.</i>	<i>Vilh. Carlson i Mölndal.</i>	<i>Karl Magnusson, Skövde.</i>
<i>Th. Gardell.</i>	<i>Th. Hansén.</i>	<i>N. Björk.</i>
<i>Lars Dalgren.</i>	<i>Ruben Wagnsson. Anders Anderson i Råstock.</i>	<i>Anders Paulsen.</i>
